

Nr.

VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTAS Nr.: TAP-23-528(2), TAIS-23-4242(3)		DĖL VYRIAUSYBĖS 2021 M. RUGPJŪČIO 18 D. NUTARIMO NR. 677 „DĖL UGDYMO, MAITINIMO IR PAVĖŽĖJIMO LĖŠŲ SOCIALINĘ RIZIKĄ PATIRIANČIŲ VAIKŲ IKIMOKYKLINIAM UGDYMOUI UŽTIKRINTI APSKAIČIAVIMO, PASKIRSTYMO IR PANAUDOJIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO PROJEKTO (toliau – Nutarimo projektas)		
		Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Istatymo įgyvendinamasis teisės aktas	Pasirenkama ☒ Taip ☐ Ne Priėmimo Terminas <i>Data iš kalendoriaus</i>	Pasirenkama Švietimo, mokslo ir sporto ministerija	Pasirenkama ☐ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis ☒ Nesvarstyta <i>Data iš kalendoriaus</i>	Pasirenkama ☒ Svarstyti TAP ☐ Svarstyti LRV pasitarime ☐ Svarstyti LRV posėdyje (A dalyje) ☐ Svarstyti LRV posėdyje (B dalyje) ☐ Gražinti tobulinti
Igyvendina Vyriausybės programą	Pasirenkama ☐ Taip ☒ Ne			

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

Poreikį pakeisti Ugdymo, maitinimo ir pavėžėjimo lėšų socialinę riziką patiriančių vaikų ikimokykliniam ugdymui užtikrinti apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašą (toliau – Aprašas) sąlygojo:

- būtinybė sudaryti teisinės prielaidas didesnės apimties ankstyvam specialiųjų ugdymosi poreikių nustatymui ir reikalingos pagalbos teikimui, suderinant Aprašo nuostatas su Švietimo įstatymo 67 straipsnio 13 dalies pakeitimais, kurie įsigalios 2023 m. rugsėjo 1 d.,

- praktinės Aprašo taikymo problemos. Kaip rodo praktika, ugdymo bei su juo susijusių reikmių finansavimas valstybės biudžeto lėšomis yra nepakankamai susietas su vaikų skaičiumi - vaikų skaičiaus, pagal kurį apskaičiuojamas finansavimas, fiksavimas tik rugsėjo 1 d. nėra tinkamas, nes vaikai mokyklas, vykdančias ikimokyklinio ugdymo programas (toliau – mokykla), pradeda lankyti kai jiems paskiriamas privalomas ikimokyklinis ugdymas, ir jų priėmimas į mokyklas nesusijęs su mokslo metų pradžia (rugsėjo 1 d.).

Rengėjai lydimajame medžiagoje pateikia taikius, problemą indikuojančius duomenis ir argumentus, kodėl reikia spręsti kylančias problemas.

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

Apraše siūloma:

- Vyriausybės nutarimo ir Aprašo pakeitimai atsižvelgiant į tai, kad nuo 2023 m. rugsėjo 1 d. papildomos valstybės biudžeto lėšos skiriamos ne tik socialinę riziką patiriančių vaikų skirtam privalomam ugdymui pagal ikimokyklinio ugdymo programą užtikrinti, bet ir kitų vaikų, kuriems privalomas ugdymas pagal ikimokyklinio ugdymo programą gali būti skiriamas vadovaujantis švietimo, mokslo ir sporto ministro ir socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatytais kriterijais ir tvarka, privalomam ugdymui, kaip numatyta 2023 m. rugsėjo 1 d. įsigaliosiančiuose Švietimo įstatymo 67 str. 13 d. pakeitimuose;
 - dažniau fiksuoti vaikų skaičių, pagal kurį apskaičiuojamos lėšos ugdymui pagal ikimokyklinio ugdymo programą, maitinimui ir vežiojimui, ir tokiu būdu labiau atsižvelgti į vaikų skaičiaus pokyčius:
 - jau šiais metais nustatyti papildomą datą (birželio 15 d.), kuomet būtų fiksuojamas mokinių skaičius ir pagal jį apskaičiuojamas finansavimas. Tai leistų atsižvelgti į vaikų skaičiaus pokytį nuo 2022 m. rugsėjo 2 d. iki 2023 m. birželio 15 d.,
 - nuo 2024 metų nustatyti, kad metų pradžioje skiriamos lėšos sausio–rugspjūčio mėnesiams skaičiuojamos pagal mokinių skaičių einamųjų metų sausio 1 d., tačiau atitinkamais metais skiriama lėšų suma tikslinama skiriant lėšas rugsėjo–gruodžio mėnesiams, atsižvelgiant į faktinį vaikų skaičių, užfiksuotą kiekvieno mėnesio (sausio–rugspjūčio) 1 d.
- Lėšos už rugsėjo–gruodžio mėnesius skaičiuojamos pagal vaikų skaičių rugsėjo 1 d.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMOS FORMA

Pastebėtina, kad rugsėjo–gruodžio mėnesiais nevertinant ir neatsižvelgiant į vaikų skaičiaus pokytį, Nutarimo projektu sprendžiama problema ir siekis labiau atsižvelgti į vaikų skaičiaus pokyčius nebus pilnai išspręsti;

- nustatyti, kad skiriama lėšų suma apskaičiuojama pagal patikslintus duomenis, jei netikslūs duomenys ištaisomi ne vėliau kaip per 6 kalendorines dienas nuo nustatytų datų, kuomet fiksuojamas mokinių skaičius finansavimui apskaičiuoti;
- nustatyti, kad lėšų dalis, skirta valstybinėms mokykloms ir savivaldybėms nuo einamųjų metų rugsėjo 1 d. iki metų pabaigos, gali būti naudojama einamaisiais metais patirtoms išlaidoms kompensuoti, jei mokyklose vasario–rugpjūčio mėnesiais ženkliai padaugėtų vaikų ir mokyklos, nenorėdamos laukti iki rugsėjo, kuomet lėšos būtų perskaičiuojamos ir skiriamos už praėjusį laikotarpį, šį trūkumą laikinai dengtų iš kitų šaltinių.

Nutarimo projekte numatytos trys skirtingos jo nuostatų įsigaliojimo datos:

1) nuostatos, kuriomis siekiama pakeisti šių metų lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarką, taip pat kuriose pagal teisėkūros reikalavimus atliekami redakciniai pakeitimai, įsigaliojant kitą dieną po oficialaus paskelbimo Teisės aktų registre;

2) nuostatos, kurios tikslinamos dėl Švietimo įstatymo 67 straipsnio 13 dalies pakeitimų, įsigaliosiančių 2023 m. rugsėjo 1 d., įsigaliojant 2023 m. rugsėjo 1 d.;

3) nuostatos, kurios keisis ir bus taikomos apskaičiuojant, paskirstant ir naudojant lėšas kitais metais, įsigaliojant 2024 m. sausio 1 d.

Rengėjai nurodo, kad Nutarimo projektui įgyvendinti papildomų lėšų neprireiks. Lėšos šiam tikslui yra numatytos Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos asignavimuose: 2023–2024 m. – 4 127 tūkst. Eur kasmet.

Rengėjų pasiūlytos priemonės iš esmės laikytinos tinkamomis. Veiksmingai jas įgyvendinus, tikėtinas teigiamas poveikis ne tik tikslesniam ugdymo ir su juo susijusių reikmių finansavimui, bet ir specialiųjų ugdymosi poreikių nustatymui ir reikalingos pagalbos teikimui.

ĮGYVENDINIMO MECHANIZMAS

Mokyklos duomenis apie vaikus, priimtus į mokyklas, įveda į Mokinių registrą, kuriais vadovaudamasi Švietimo, mokslo ir sporto ministerija apskaičiuoja savivaldybėms ir valstybinėms mokykloms skiriamas lėšas; lėšų paskirstymas savivaldybėms ir valstybinėms mokykloms tvirtinamas du kartus per metus, lėšos savivaldybėms pervedamos kas ketvirtį; savivaldybės joms skirtas lėšas paskirsto savivaldybių ir nevalstybinėms mokykloms (prireikus gali perskirstyti pagal vaikų skaičiaus pokyčius); savivaldybės ir valstybinės mokyklos teikia Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai ataskaitas apie lėšų panaudojimą.

STEBĖSENA

Kaip nurodo rengėjai, Nutarimo projekto nuostatų įgyvendinimo stebėseną ir kontrolę atliks Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos atsakingi darbuotojai pagal kompetenciją, vadovaudamiesi Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos finansų kontrolės taisyklėmis bei kitais teisės aktais, reglamentuojančiais valstybės biudžeto lėšų naudojimą. Bus stebima panaudotų lėšų dalis nuo skirtų lėšų pagal pateiktas ataskaitas (Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai pavaldžių valstybinių mokyklų – kas ketvirtį, savivaldybių – metams pasibaigus). Taip pat bus stebimas vaikų skaičiaus kitimas pagal Mokinių registro duomenis, fiksuojant mokinių skaičių Apraše nustatytais terminais. Prireikus Švietimo, mokslo ir sporto ministerija inicijuos pasiūlymus dėl nutarimo nuostatų tobulinimo.

SUINTERESUOTŲ ASMENŲ ĮTRAUKIMAS

Dėl siūlomų pakeitimų buvo konsultuotasi su 6 savivaldybių, kurių ugdymo įstaigose ugdoma daugiausiai vaikų, kuriems skirtas privalomas ikimokyklinis ugdymas, finansų skyrių atstovais: Vilniaus m., Panevėžio m., Kauno r., Šilutės r., Telšių r. ir Skuodo r. (šiuo metu pagal Aprašą lėšų skiriama 42 savivaldybėms iš 60). **Vilniaus m. savivaldybės atstovai iš esmės pritarė siūlomiems pakeitimams, tačiau siūlė, kad lėšos būtų perskaičiuojamos ir pagal vaikų skaičių spalio–gruodžio mėnesiais. Šis pasiūlymas nebuvo įtrauktas į Nutarimo projektą, nes tam nepritarė kitos savivaldybės, kuriose mokyklos yra atskiri asignavimų valdytojai ir lėšų perskirstymas metų pabaigoje padidintų administracinę naštą (reikėtų tikslinti savivaldybių biudžetus).**

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMOS FORMA

TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMAS

Nutarimo projektas buvo derintas su Finansų ministerija, Teisingumo ministerija, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Lietuvos savivaldybių asociacija.

Finansų ministerija, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija ir Lietuvos savivaldybių asociacija pastabų neturėjo.

Į Teisingumo ministerijos pastabą atsižvelgta, patikslintas Nutarimo projektas buvo suderintas darbo tvarka.

Po grąžinimo rengėjams tobulinti projektas buvo pakoreguotas atsižvelgus į Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės ir Socialinės politikos grupės pastabas. Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pasiūlymai, į kuriuos neatsižvelgta, pateikiami derinimo pažymoje.

PAŽYMĄ PARENGĖ

Kristina Miliauskaitė

Socialinės politikos grupė